

За давно не митим вікном на першому поверсі, заґратованим, із загідженим голубами підвіконням, видавалося, погойдується брудне павутиння. Війне протягом — і напинаються сірі вітрила, потріпочуть та й опадуть, а тоді знову надимаються вгору. А може, це тіні від вуличного ліхтаря гуляють темною кімнатою, наповнюють простір безтілесними блукальцями. Це тоскне вікно з-поміж усіх найбільше приваблювало його увагу.

Сидів на краю дитячої пісочниці, у темряві, посеред безлюдного двору, сам-один, ковзав поглядом по шибках їхнього будинку-«колодязя». На кожній стороні подвір'я (він дослідив це з ретельністю науковця) ще донедавна теплих вікон було більше, а тепер, так виглядало, холодних вікон помітно прибуло. Відтоді, як вперше зауважив те, що за ґратами з потрісканою фарбою, відтоді, як почав вишукувати подібні йому, усі інші почали маліти й вигасати, поступаючись своїм протилежностям. Нарешті між антагоністами виник хиткий паритет. Сьогодні ввечері рівновага нарешті похитнулась.

За теплими вікнами — музика і сміх або спокій і тиша, відблиск настільної лампи, блакитне сяння екрана. Там — вазони з квітами на підвіконні, і часто — квіти за вікном або й немає квітів, лише прозоре скло з вигадливими фіранками, краєчок верхньої кухонної шафки, зелено-жовтий абажур-вітраж під стелею, він тепло світиться, як той льодяник на сонці. Такі вікна розписують взимку білою фарбою з балончика, він бачив сам, як діти розмальовували їх зірками та ялинками, чіпляли до шибок сніжинки-витинанки; ніхто не боронив робити те, що хочуть. За тими вікнами — інакше світло, за ними й темрява інакша, особлива.

За холодними вікнами — пустка, байдужість і безнадія, лунка порожнеча, хоч може бути й огром розмаїтих речей, як он там або там, де засмічений балкон. Гора картонно-шматяного непотребу вросла у шибку, а під стелею, далі, гола лампа на довгому дроті. Або он за тим, доглянутим, завжди ретельно, глухо-наглухо затуленим важкими оксамитовими шторами, там теж нема тепла. За якимись певними ознаками холодні вікна завжди видають свою сутність, затулені чи невбрані, зачинені чи прочинені, брудні або чисті. За ними теж живуть, до них підходять, визирають назовні, курять, спираючись на підвіконня, струшують укривала, кличуть дітей. Там теж буває весело. За дорогим оксамитом нерідко голосно й образливо сваряться, іноді б'ються. Або стоїть мертва тиша. За холодними вікнами хазяйнує спустошеність.

Вікно його кімнати теж виходило у двір, але було воно ні холодним, ні теплим, принаймні на його, господаря, погляд. Він випростався, стенов плечима — вітер! — і рушив додому, залишивши на піску маленьку шахову дошку, дорожній комплект з крихітними фігурками, замість одного коня — синя пластмасова фішка від якоїсь дитячої гри. Колись давно, коли він був маленький і їздив з батьками у Крим, тато брав зі собою у поїзд ці шахи. Посунувши на столику в купе склянки у підсклянниках, під дзеленчання ложок, казав синові: отож, починаймо, E2:E4...

Важко пригадати, яка річ була першою. Це було щось радісне, від чого настрій пішов вгору, і душа зробилась на мить наповненою та легкою, як повітряна кулька.

Що це могло бути?.. Здається, хтось шукав якоїсь книжки, він приніс, той зрадів. А він втішився від тої радості, бо вона має здатність розходитись, як кола по воді. Навіть передавати не треба, сама йде. Можливо, тоді все й почалося. Книжок у кімнаті було багато, тепер не пригадати, скільки саме. Та й не рахував він їх ніколи.

Хоча, можливо, усе почалося з китайського горнятка, з гейшею під парасолькою, у кімоно з білим комірцем. Чомусь саме це горнятко він добре пам'ятав. Запаковане, перев'язане вузькою зеленою стрічкою, з порцеляновим

